

T.C.

ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ

İÇ KONTROL KARARLILIK BEYANI

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümleriyle kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminde; kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli bir şekilde elde edilmesi, kullanılması, hesap verebilirliği ve malî saydamlığın sağlanması amaçlanmıştır.

Bu amaçla kamu idarelerinin kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde gerçekleştirmesi gereken işlemler bulunmakta ve bu işlemler şu şekilde sıralanmaktadır: **(1)** Geleceğe ilişkin misyon ve vizyon oluşturarak stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptayarak önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda performanslarını ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle *stratejik plan hazırlamak*. **(2)** Yürütülecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren *performans programı hazırlamak*. **(3)** Stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygun olarak *bütçe hazırlamak*. **(4)** Mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunu sağlamak üzere bir mali yıl içerisinde gerçekleştirilen faaliyet sonuçlarını değerlendirmek üzere *Faaliyet Raporu düzenlemek* ve raporu kamuoyuna duyurmak.

Kamu idareleri belirlemiş olduğu stratejik amaç ve hedefler doğrultusunda faaliyetlerini yürütürken aynı zamanda etkili ve yeterli bir *iç kontrol sistemi* oluşturarak sistemin sürekliliğini sağlamaları da gerekmektedir. Bu sayede gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesi; kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet gösterilmesi; her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesi; karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesi; varlıkların kötüye kullanılmaması ve israfın önlenmesi mümkün olacaktır.

Diğer taraftan Yükseköğretim Kurumlarında eğitim-öğretim, araştırma ve toplumsal katkı faaliyetleri ile idarî hizmetlerin değerlendirilmesi, izlenmesi ve kalitesinin geliştirilmesi amacıyla iç ve dış kalite güvence sisteminin kurulması ve sürekliliğinin sağlanması da önemlidir.

Gerek iç kontrol gerekse kalite güvence sisteminin önemi ve gerekliliği üst politika belgelerinde de açıkça vurgulanmaktadır. Bu anlamda 11'inci Kalkınma Planı Politikaları (2019-2023) ve Yeni Ekonomi Programı (Orta Vadeli Program 2021-2023) belgelerinde;

– 11'inci Kalkınma Planında (2019-2023); Eğitim başlığı altında “*Yükseköğretim sistemi küresel rekabet gücü olan, kalite odaklı ve dinamik bir yapıya kavuşturulacak; yükseköğretim kurumlarının niteliklerinin artırılmasına yönelik uygulamalara devam edilecektir. (md.561)*” ve yine aynı başlık altında “*Yükseköğretim kurumlarının eğitim, araştırma ve yenilik çıktılarına ilişkin verileri düzenli olarak takip edilecek ve raporlanacaktır. (md. 561.8)*”, Kamuda Stratejik Yönetim başlığı altında ise “*Kamu idarelerinde iç kontrol sistemleri ve iç denetim uygulamalarının etkinliği güçlendirilecektir. (md.793)*”

– Yeni Ekonomi Programında (Orta Vadeli Program 2021-2023); Eğitim alanında hayata geçirilecek eylemler ve projelerde “*Eğitim-öğretimin uluslararası standartlara uygun hale getirilmesi amacıyla çalışmalar yapılacak, ölçme, izleme ve değerlendirme sisteminin etkinliği arttırılacaktır.*” açıklamaları yer almaktadır.

Aynı zamanda Üniversitemizin 2020-2022 dönemi için güncellenen 2018-2022 Stratejik Planında bahsi geçen hususları içeren hedef ve stratejiler de bulunmaktadır.

Bu bağlamda Üniversitemiz Stratejik Planında stratejik yönetimin etkinliğinin arttırılmasına, kalite güvence sistemi ve iç kontrol sisteminin güçlendirilmesine yönelik amaç, hedef ve stratejilere aşağıda yer verilmiştir.

Amaç 1: Tüm paydaşların beklentileri dikkate alınarak, eğitim-öğretim programlarının bölgesel, ulusal ve uluslararası alanlarda rekabet edebilecek şekilde geliştirilmesi.

Hedef 1.1 Eğitim-öğretim programlarını ülke ihtiyaçlarına duyarlı, uygulama ağırlıklı ve uluslararası standartlara uygun şekilde geliştirmek.

Strateji 1.1.3 Kalite dış değerlendirme (akreditasyon) sürecinden geçmiş program sayısı arttırılacaktır.

Amaç 2: Bilimsel araştırma altyapısı ve yenilikçi, girişimci insan gücünün güçlendirilmesi.

Hedef 2.2 Akredite laboratuvar ve araştırma altyapısını güçlendirmek.

Strateji 2.2.3 Akredite laboratuvar sayısı arttırılacaktır.

Amaç 5: Yükseköğretimde hizmet sunumunda değişen yapıyı destekleyecek şekilde kurumsal yönetim kapasitesinin geliştirilmesi ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi.

Hedef 5.1 Hizmet sunumunda etkinliği ve kaliteyi arttırmak, bilgi akışını hızlandırmak ve hizmet verme süresini kısaltmak.

Strateji 5.1.1 İç Kontrol Sistemi kurularak geliştirme çalışmaları sürdürülecektir.

Tüm bu açıklamalar çerçevesinde Üniversitemizde yürütülen kalite ve iç kontrol çalışmalarıyla ilgili olarak;

2018 yılında Üniversitemiz iç kontrolünün, kamu iç kontrol standartlarıyla uyumunu sağlamak üzere eylem planı hazırlık çalışmalarına başlanılarak tamamlanmış ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı yürürlüğe girmiştir. 2019 yılı içerisinde Eylem Planında öngörülen eylemlerin sorumlu birimlerimizce yerine getirilmesine yönelik çalışmalar yapılmış ve Eylem Planında öngörülen eylemlerin tamamlanma durumları iki aşamada izlenmiştir.

Üniversitemiz iç kontrol sisteminin izleme ve değerlendirme yöntemini belirlemek ve rehber olmak amacıyla İç Kontrol Sistemi İzleme ve Değerlendirme Rehberi yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu rehber ile iç kontrol sisteminin sürekli izlenmesi, iç kontrol değerlendirme toplantıları yapma yoluyla izlenmesi, değerlendirilmesi ve iç kontrol soru formu ile Üniversitemiz iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi hususları düzenlenmiştir. Bu amaçla birimlerimizin iç kontrol soru formuna verdikleri yanıtlar doğrultusunda hazırlanan 2019 Yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu ile ilk defa iç kontrol sisteminin bir bütün olarak yıllık değerlendirmesi yapılmıştır. Böylece iç kontrolün iyileştirmeye açık olan alanlarının neler olduğu belirlenmiştir. Raporda risk yönetimine ilişkin eksiklikler ön plana çıkmıştır.

Bunun üzerine; Üniversitemizin stratejik amaç ve hedefleri ile buna bağlı faaliyetlerin sürdürülmesini engelleyebilecek olan risklerin tespit edilmesine, tespit edilen risklerin analiz edilerek ölçülmesine, önceliklendirilmesine, risklere karşı alınacak önlemlerin belirlenerek uygulanmasına ve risk yönetim sürecinin izlenerek değerlendirilmesine ilişkin yöntem belirlemek amacıyla Üniversitemiz Kurumsal Risk Strateji Belgesi hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir.

Bu doğrultuda birimlerimizde hedeflere ve iş süreçlerine yönelik risk yönetim çalışmaları yürütülerek Birim Konsolide Risk Raporları hazırlanmıştır. Bu raporlar esas alınarak Üniversitemiz 2020 Yılı Konsolide Risk Raporu hazırlanmıştır. Üniversitemiz 2020 Yılı Konsolide Risk Raporunda;

— Birimlerin hedeflerine yönelik ortak riskleri; Üniversitemizin yürürlükteki stratejik planın alanları dahilinde, eğitim ve öğretim, bilimsel araştırma, toplumsal katkı, etkin ve bölgesel sağlık merkezi, kurumsal kapasite ve insan kaynaklarının güçlendirilmesi olmak üzere 5 başlık altında sınıflandırılmış ardından kurum hedeflerine yönelik stratejik riskler belirlenmiştir.

— Birimlerin iş süreçlerine yönelik ortak riskleri; mali karar ve işlemlere ait olduğu anlaşılanlar ‘mali iş süreçleri riskleri’ olarak, diğer faaliyetleri ilgilendirenler ise ‘idari iş süreçleri riskleri’ olarak 2 konu başlığı altında sınıflandırılmış ve kurum düzeyinde iş süreçleri riskleri belirlenmiştir.

2020 yılı içerisinde başlatılan risk yönetim çalışmaları ile ilgili olarak 2021 yılında Birimlerimizden;

— Tespit ettikleri risklerin hala var olup olmadığı, yeni risklerin ortaya çıkıp çıkmadığı, risklerin gerçekleşme olasılıklarında ve etkilerinde bir değişiklik olup olmadığının yılda bir kez gözden geçirmeleri ve riskleri sürekli izlemeleri,

— Mali ve idari işlemlere yönelik risklere karşı uygun kontrol yöntemlerinin belirlenip uygulanmasında gerekli hassasiyeti göstermeleri, beklenilmektedir.

Bunun yanı sıra iç kontrolün uygulanıp uygulanmadığının belirlenmesi, iyileştirmeye açık olan alanlarının neler olduğunun tespit edilmesi ve sürekliliğinin sağlanması iç kontrol sisteminin izlenmesiyle mümkündür. Bu amaçla;

— Birimlerimizde, iş süreçlerinde yer alan yönetici ve personelimiz tarafından iş süreçlerindeki kontrollerin sürekli olarak izlenmesi, ayrıca birim yöneticileri tarafından üç aylık periyotlarla iç kontrolün değerlendirilmesi,

— Üniversitemiz iç kontrol sisteminin bir bütün olarak yıllık değerlendirilmesinin yapılması, beklenilmektedir.

Bununla birlikte 2020 yılında yaşanan Covid-19 salgını nedeni ile eğitimde uzaktan eğitim modeline geçilmesiyle birlikte örgün eğitimin sürdürülemediği salgın, doğal afetler vb. durumlarda ayrıca örgün eğitime alternatif olarak kullanılması amacı ile uzaktan eğitim altyapısı güçlendirilmiş ve öğretim elemanlarının bu alandaki yetkinliğini geliştirici faaliyetler düzenlenmiştir. Bu süreçte edinilen tecrübenin ışığında uzaktan eğitim altyapısının ve buna yönelik etkinliklerin geliştirilmesi sürdürülecektir.

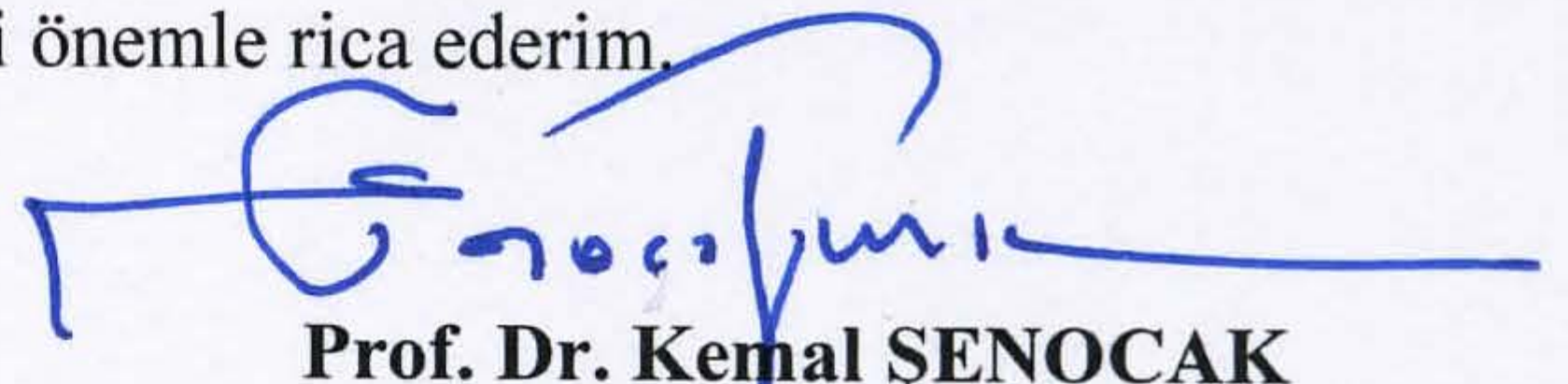
Üniversitemizde başlatılan yönetim bilgi sistemi çalışmaları kapsamında akademik verilerin izlenmesi amacı ile temin edilen AVESİS programının yanı sıra BAPSİS ve Öğrenci İşleri Bilgi Sistemi temin çalışmaları, Üniversitemizin “Araştırma Üniversitesi Aday Adayı” başvuru sürecinde başlatılan Ar-Ge Ekosisteminin oluşturulmasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Diğer taraftan Üniversitemizde iç ve dış kalite güvence sisteminin kurulması ve işletilmesi ile iç ve dış değerlendirme sürecinin bu konuda hazırlanacak uygulama esasları kapsamında yürütülmesini sağlamak üzere başlatılan çalışmaların sürdürülmesi önceliğimizdir.

Bu amaçla Üniversitemizde Kalite ve Ar-Ge Koordinatörlüğü’nün kurulması planlanmaktadır. Kalite Koordinatörlüğü, Kalite Komisyonu ve yeni oluşturulacak alt komisyonlar ile Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca kalite güvencesi çalışmalarının kurumda yaygınlaştırılması ve yürütülen çalışmalarda uygulama birliğinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Üniversitemizde kalite ve iç kontrol sistemi çalışmalarının tamamlanması ve bu sistemlerin izlenmesi; belirlenmiş amaç ve hedeflere ulaşmak üzere yürütülen faaliyetler için tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda kamu mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığına dair güvence sağlayacaktır.

Bu nedenle bu hususları yakından takip edeceğimi beyan eder, tüm yönetici ve personelimizin de bu çalışmalarda gerekli gayret ve hassasiyeti göstermelerini önemle rica ederim.

Prof. Dr. Kemal ŞENOCAK

REKTÖR